Andreas Norlén: Anförande vid minnesstund för offren i Örebro

Talare
Andreas Norlén
Talman

Datum
11 februari 2025

Plats
Riksdagshuset, Stockholm

Ärade ledamöter och statsråd,

Vi har samlats här idag i riksdagens kammare, hjärtat i den svenska demokratin, för att vi, som enligt regeringsformen är folkets främsta företrädare, ska hedra minnet av de som mördades i det fruktansvärda våldsdådet på Risbergska skolan i Örebro.

Just vi samlas just här i kammaren, eftersom masskjutningen i Örebro inte enbart var ett angrepp på de individer som föll offer för mördarens kulor, utan också ett angrepp på allt det vårt land och vårt samhälle är, allt det vi vill att Sverige ska stå för av medmänsklighet och respekt för varje människas unika och oskattbara värde. När vi runt om i hela vårt land sänkte Sveriges flagga på halv stång i morse och sedan lät den gå i topp igen alldeles nyss, när den tysta minuten hade avslutats, var det därför en tyst, symbolisk motståndshandling mot våldet. Budskapet var att vi först sörjer offren och den skada som vårt samhälle drabbats av, men att vi sedan, mitt i sorgen, förenas i en beslutsamhet att inte låta våldet och ondskan segra.

Vi väntar alla på svar på frågan om varför detta skedde. Varför människor som gick till skolan för att vidga sitt vetande, för att utvecklas som individer och som samhällsmedlemmar blev måltavlor för besinningslöst våld. Varför hundratals barn, ungdomar och vuxna runt om i Örebro fick uppleva en skräckfylld eftermiddag i väntan på att få lämna sina inrymda skolor. Svaret på frågan om varför är viktigt för alla som drabbats personligen, det är viktigt för de många människor med utländsk bakgrund som nu känner en särskild oro, det är viktigt för hela vårt samhälle. Svaret behövs för att vi ska göra rätt vägval för framtiden, för att vi ska kunna förhindra att något liknande händer igen.

I väntan på svar har många under den vecka som gått försökt sätta ord på det

som hänt. Orden räcker inte alltid till och ibland är stillhet väl så kraftfullt som ord, men jag tror ändå att orden kan hjälpa oss att förstå det som egentligen är ofattbart.

Två ord som jag har tänkt mycket på under dessa mörka dagar är ondska och kärlek. Vi människor är kapabla att begå onda gärningar, som förorsakar omätbart lidande, men vi har också förmågan att älska, att visa kärlek och godhet – gentemot dem som betyder allra mest för oss, men också gentemot dem vi inte känner. När vi i framtiden ser tillbaka på dessa dagar av sorg är jag övertygad om att bevisen på kärlek, godhet, medmänsklighet, solidaritet och gemenskap kommer att lysa så mycket starkare än gärningsmannens onda handlingar, dessa bevis kommer att lysa som gnistrande stjärnor en mörk vinternatt.

Starkast av allt lyser förstås de gripande berättelser vi fått ta del av om hur människor på Risbergska skolan sände hälsningar av kärlek till sina närmaste, när de inte visste om de skulle överleva eller inte. Deras tankar var inte fyllda av hat mot gärningsmannen, utan av kärlek till deras närstående – något som visar hur djupt rotad förmågan att älska är inom oss människor.

Men jag tänker också på skolans anställda och elever som varnade varandra för faran, hjälpte skadade och såg till att så många som möjligt kunde sätta sig i säkerhet. Jag tänker på hur viktigt det var att Örebro kommun hade sett till att alla på skolan visste hur de skulle handla i en situation som denna.

Jag tänker på poliser och på medarbetare inom SOS Alarm, räddningstjänst och sjukvård som gjorde allt de kunde för att hjälpa och rädda liv. Jag tänker på vaktmästaren som såg en skottskadad kvinna. Hans första tanke var att hjälpa sin nästa. Inte att rädda sig själv. Han sprang mot faran. Inte mot säkerheten.

Jag tänker på den våg av värme och medmänsklighet som svept över vårt land sedan det ofattbara inträffade. Den sorg som präglat veckan som gått är gemensam för den finns hos oss alla, i hela vårt samhälle, men den är också individuell, personlig hos dem som drabbats särskilt – ”jag kan inte dela din sorg, den är odelbar, hel”, skrev Bodil Malmsten i dikten Sorg, som jag ofta återvänder till. Men vårt budskap till dig som förlorat en närstående är ändå: Du är inte ensam, för Bodil Malmstens dikt har en fortsättning: ”Jag är den skonade delen av dig; Jag vill bara säga att vi är här”.

Det är i situationer som denna, som vi visar vilka vi är som individer, men också som samhälle. Att så många den ödesdigra dagen gav prov på handlingsberedskap, osjälviskhet och mod fyller mig med tillförsikt, att så många under veckan som gått visat prov på medmänsklighet inger hopp.

Låt oss sörja dem vi förlorat, men samtidigt förenas i löftet att vi aldrig kommer att låta våldet segra.

Tack!

Källa
Manuskript inskickat av talmannens stab (2025-02-11)

Taggar
Minnestal, Riksdagen

URI
https://www.svenskatal.se/tale/andreas-norlen-anforande-vid-minnesstund-for-offren-i-orebro